

ТӘГВИМИН СӘҺИФӘЛӘРИНДӘ

АДАМ МИТСКЕВИЧ—185

Дәјирләр көчәри гушлар гаранлыг көчәләрдә ағласыгмаз дәрәчәдә чәтин ۋә узун јолларыны азмамаг үчүн улдузларла низамланырлар. Бәшәријәт дә јүз илләрин, мин илләрин гаранлыгындан көчиб кәлән јолларында һәмишә өз јөнүнү бәјүк тарихи шәхсијәтләре, ишыглы зәка улдузларына тутуб.

Бәјүк полјак шаирн Адам Митскевич дә белә бәләдчи улдузлардан, бәшәријәтин фикир кәрванынын мөһкәм илкөкләриндән биридир.

Бәјүк сөз усталары һәрда доғулмаларындан, һансы халгын өвләди олмаларындан асылы олмајараг, һәмишә санки бир-бирләри илә дә јахын, гоһум олурлар; фикир ۋә дәрдрәри узагдан-узага сәсләшир. Бәлкә елә буна көрәдир ки, белә сәнәткарлар көрмәзә-билмәзә, гитәләр, сәрһәдләр үстүндән бир-биринә һәј вәрир ۋә мә'нәви ағрыларыны гардаш дујгусу илә бөлүрләр.

Русијанын габагчыл зијәлилары Митскевичн доғма гардаш кимн сәвинчлә гаршыламышдылар; Пушкин онун ағлына, «көјдән кәлән», таңры вәркиси олан илһамына һәјрәтинн дәнә-дәнә ачыг-ашкар е'тираф етмишди. Митскевичн илк төрчү-мәчилләри арасында бәјүк Азәрбајҗан алимин, Петербург уни-вәрситетинин профессору Мирзә Чәфәр Топчубашов дә вәр иди.

Ше'ри «зәмәнәнин әјнасы» һесаб етмәк Митскевичн Мир-зә Әләкбәр Сабирн доғмалашдырыр, өз халгларынын сәәдәтн угрунда апардыглары мүбәризәдә онларын јерләри гошала-шыр.

185 ил бундан өнчә Полша, белорус ۋә Литва мәдәнијәт-ләринин гошағында дүнјәјә кәлмиш Адам Митскевич өз чәтин, мүрәккәб һәјәт јолу, әдиликдән чох-чох узаг олан јара-дычылыг дүнјәсы илә өз халгынын үрәјинә кур ишыг салмыш-дыр. Әср јарымдан артыгдыр ки, бу ишыг Полшадан дүнјәјә јә-јылыр, тәк бир Адам Митскевичн јох, онун тәмсил етдијн халгын ағлына, мә'нәви, поетик учалыгына һәрмәти кәтдикчә даһа дә бәјүдүр. Бу, бәлкә дә бәјүк шаирләрин өз халглары гаршысында өн бәјүк хидмәтидир. Чүнки онлар тарих боју көр-пү салыб өз јурдларыны өлкәләр, халгларла јахынлашдырыр ۋә бәләликлә, һәмишә инсанлыгын бирлијинә, бәјүк сүлһ иши-нә хидмәт кәстәрирләр.

«Әдәбијат ۋә инчәсәнәт» гәзетинин вәрдији имкәндән ис-тифадә едәрәк бәјүк шаирн аһа дилкимизә чәвириб көшрә һазырладыгым китабындан бир нәчә ше'ри охучуларымыза чәтдырырам.

Сабир РҮСТӘМХАНЛЫ